

לשון השיר: סדנת כתיבת שירה

מנחה: נעה שחם

14 מפגשים | ימי רביעי 19:30-21:30 (החל מה-18.10)

מקום לשירה: רחוב סירקין 5, חיפה

מה מייחד את לשון השיר, מה עושה את הביטוי הפואטי נבדל כל כך מכל דיבור אחר ולמה חשוב לדעת ניקוד כדי לכתוב ולקרוא שירה? כל אלה ועוד בסדנת "לשונו של השיר" שבה ניחשף ליסודות השירה, לתאוריה ולשלל אמצעים אומנותיים המשמשים בשיר כדי להרחיב את ארגז הכלים הלשוני-פואטי שלנו וכדי להוכיח שהשיר הוא משחק שפה רציני. כל שיעור מחולק לשלושה חלקים: קריאה, כתיבה ומשוב. **אין צורך בניסיון קודם.**

נעה שחם (1984) היא משוררת, יועצת לשון ועורכת. ספר שירה הראשון "כולנה" יצא ב-2018 בהוצאת "מקום לשירה" (זוכה פרס משרד התרבות בקטגוריית "משוררים בראשית דרכם"). ספרה השני "המפלצת תוחלת" יצא ב-2022 בהוצאת "ברחש".

תוכנית המפגשים:

שיעור 1 - לשונה הייחודית של השירה: קריאה בגילוי וכיסוי בלשון - חלקים ממסתו של ביאליק; כולנו מבקשים / נתן זך, איך נקרא / אבות ישורון, באותן שעות מעטות / צפורה הלר-אלאור

שיעור 2 - המרחב של השירה: קריאה בשירים המתייחסים אל הלשון ואל המרחב המיוחד שלה (שלונסקי "בחסד הדבורים", ראב "סבתות קדושות בירושלים", לסקלי "שירה", שניידר-אילת "יוסיף וידבר", "עכשיו הם מדברים על מוגבלות השפה" / נעה שחם .

שיעור 3 - ארגז הכלים הפואטי: מבט לשוני-סמנטי באמצעים אומנותיים מרכזיים בשיר: מטאפורה (מגע בין מסומנים), דימוי (דמיון בין מסומנים), אליטרציה (מהפונטיקה), הלימת התחביר לטור השירי (פסחות), שאלת הפיסוק בשיר ועוד. (ישורון / קפלה קולות, הרחובות ממריאים לאט / אבידן, אבי/ עמיחי, שיר / וולך, לך / רטוש, במיטה עם אפרת / אפרת מישורי)

שיעור 4 - יתרונה של שוליות: הלשון, החברה, השיר: הסוציאליזם ופְּרִיחת השפה הנשית - מדוע דווקא השחרור מעול לשון המקורות אפשר פריחה של שירה נשית בעברית בשנות ה-20 [רחל מורפוגו (לוצאטו), יל"ג, רחל בלובשטיין, אסתר ראב]

שיעור 5 - ארגז הכלים הלשוני - מבוא לפרוזודיה: העברית - שפה שמית: על המבנה המיוחד של העברית (שורש + תבנית), מהי הברה, ההטעמה ומיקומה, סוגי חריזה, יסודות השקילה (ספירת הברות), שיטות שקילה מסורתיות לעומת שיטות שקילה מודרניות.

שיעור 6 - פרוזודיה מודרנית שיטת המשקל הטוני-סילאבית. קריאה בשירים שקולים (גולדברג, אלתרמן, שבתאי, מושקוביץ)

שיעור 7 – שירת אילוצים: סונט, הייקו, פלינדרום
מה עושה אילוץ הלשון לשירה? (שייקספיר, אליזבת' בארט־בראונינג, באשו, ירח חסר, הדס,
דובב)

שיעור 8 – מפגש אורח

שיעור 9 – השפה כקונספט

מבט אל שירת השפה בארץ ובעולם. קריאה בתאוריה ובשירי שפה משירת העולם.

שיעור 10 – שירת השפה בארץ

היכרות עם הז'אנר בישראל וחשיפה למשוררי השפה בארץ

שיעור 11 – שירה וְעריכה

האם חשוב לערוך שיר? – תפקיד העורך והעריכה. קריאה בטקסטים אישיים של משוררים
המתייחסים לסוגיית העריכה.

שיעור 12 – סדנת עריכת טקסטים. עריכה קבוצתית לטקסטים של תלמידים.

שיעור 13 – סדנת קריאה בקול. עקרונות הקריאה בקול עפ"י ספרה של אירית סלע "קול קורא"
ותרגול.

שיעור 14 – סיכום ו'ספיד־דייט' עריכה פגישות אישיות של המנחה עם משתתפי הסדנה, מבט
כללי על החומרים שהתהוו ועריכת בזק שלהם.

הרשמה

עלות סמסטר (14 מפגשים): 2,000 ש"ח

ניתן לחלק עד חמישה תשלומים. ביטול והחזר (בניכוי מפגש) עד לאחר המפגש הראשון בלבד.

הרשמה בקישור: <https://mrng.to/S9fSpbmj3H>

לפרטים נוספים: 055-318-3581 // poetryplace.haifa@gmail.com